

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

SISTEMA DE SERVEIS SOCIALS

Coordinació: PELEGRI VIANYA, XAVIER

Any acadèmic 2019-20

Informació general de l'assignatura

Denominació	SISTEMA DE SERVEIS SOCIALS			
Codi	101712			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Treball Social	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	1.8	4.2	
	Nombre de grups	2	1	
Coordinació	PELEGRI VIANYA, XAVIER			
Departament/s	GEOGRAFIA I SOCIOLOGIA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Classe presencial: 40% Treball autònom de l'estudiant: 60%			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Horari de tutoria/lloc	Dilluns de 12h. a 14h. Dimecres de 10h. a 11h. Despatx 3.27 de la FEPTS			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
PELEGRI VIANYA, XAVIER	xavier.pelegri@udl.cat	7,8	

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Conèixer i comprendre els aspectes fonamentals de la regulació legal i normativa dels serveis socials de Catalunya.
2. Dominar les prestacions de serveis, les prestacions econòmiques i els principals programes vigents de serveis socials de Catalunya.
3. Conèixer com s'organitzen els dispositius públics i privats de serveis socials per tal de donar una resposta eficaç.
4. Conèixer l'organització i els principals mecanismes d'actuació i regulació del sistema autonòmic de serveis socials.
5. Obtenir informació en diferents fonts i a interpretar la literatura amb que es construeix i modifica constantment el sistema de serveis socials.
6. Relacionar els elements del sistema de serveis socials amb la realitat quotidiana i analitzar la intervenció tècnica i les orientacions de la política social.
7. Analitzar críticament i fonamentada les normatives, les programàtiques, l'organització i el funcionament pràctic de l'actual model de serveis socials.

Competències

CG1: Desenvolupar capacitat crítica, d'anàlisi i de síntesi

CG7: Exercir un aprenentatge autònom i adaptació de situacions noves

CT1: Implementar la comunicació oral i escrita en la llengua materna

CT3: Utilitzar les TIC en el context professional i capacitat de gestió de la informació

CT4: Afavorir el respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, a la promoció dels Drets Humans i als valors propis de la cultura de pau i de valors democràtics

CE10: Dominar el conjunt de recursos i serveis socials així com saber determinar la seva idoneïtat en funció de les circumstàncies

Continguts fonamentals de l'assignatura

TEMA 1. La Xarxa de serveis socials d'atenció pública

Situació actual dels serveis socials i principals idees força, paradigmes i reptes a què s'enfronta. L'atenció centrada en la persona. El model d'atenció integrada social i sanitària

La legislació bàsica en serveis socials a Catalunya. Principis rectors del sistema. Sistema de garantia de drets. Els Serveis Bàsics i els Serveis Especialitzats: funcions.

TEMA 2. Règim competencial i organitzatiu

Competències de les Administracions públiques. L'organització territorial. La iniciativa privada: tipus i requisits per a la iniciativa social. Les obligacions de les entitats titulars de serveis socials i dels establiments. Condicions i conseqüències de la integració a la XSSAP. Els règims d'autorització i d'acreditació. El RESES.

TEMA 3. La Cartera de serveis socials

Prestacions de serveis: tipologia i esquematització

1. Els serveis socials bàsics
2. La protecció a la infància, adolescència i joventut
3. L'atenció a les persones amb dependència i a les persones grans amb dependència o risc social
4. L'atenció a les persones amb discapacitat
5. L'atenció a les persones amb problemàtica social derivada de malaltia mental
6. L'atenció a les persones amb drogodependència i altres afeccions, i les afectades per VIH/SIDA
7. L'atenció a les dones en situació de violència masclista i els seus fills
8. L'atenció a famílies, cuidadors i suport als serveis especialitzats. Les Prestacions tecnològiques

TEMA 4. Les prestacions econòmiques.

Les prestacions econòmiques del sistema: aspectes generals. L'indicador de renda de suficiència.

Les prestacions de dret subjectiu:

1. Prestacions per a joves extutelats
2. Prestació per al manteniment de les despeses de la llar
3. Prestació complementaria per a pensionistes de PNC
4. Prestació per atendre necessitats bàsiques
5. Prestació per l'acolliment de menors tutelats per la Generalitat i en situació de risc

Les prestacions de dret de concurrència.

1. Prestació d'ajuts d'atenció social per a les persones amb discapacitat (PUA)
2. Prestació d'ajuts per a l'accés als habitatges amb serveis comuns per a persones amb malaltia mental
3. Prestació d'ajuts derivats dels programes per a la gent gran
4. Prestació d'ajuts del programa de suport a l'autonomia en la pròpia llar

Les prestacions d'urgència social.

Altres prestacions econòmiques.

1. Prestació sotmesa a nivell d'ingressos per part, adopció, tutela o acolliment
2. Subsidis per discapacitat provinents de la LISMI i la pensió del FAS
3. Prestacions econòmiques de la llei de la dependència (LAPAU)

La Renda Garantida de Ciutadania

TEMA 5. Ordenació i desplegament del sistema català de serveis socials

La planificació dels serveis socials. La coordinació i col·laboració interadministrativa. El sistema d'informació social. Els mecanismes de cooperació: modalitats de contractació. Els professionals. La participació cívica. El finançament. Règim de copagament. La qualitat. La inspecció.

TEMA 6. La protecció a la infància i altres desplegaments normatius dels serveis socials

El subsistema de protecció a la infància a partir de la Llei 14/2010. Altres desplegaments normatius.

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitats presencials 40%:

- Classes magistrals amb suport de tecnologies de la informació
- Pràctiques d'exercicis i resolució de casos en grup
- Exposicions públiques: teòriques, de treballs de grup
- Projecció de pel·lícules, documentals i/o reportatges amb fòrum
- Tutories individuals i grupals

Activitats no presencials 60%:

- Lectura i anàlisi de textos.
- Realització de recensions i treballs escrits individuals
- Preparació de les exposicions i fòrums grupals
- Recerca d'informació bibliogràfica i en la xarxa
- Estudi i preparació de proves escrits

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Sistema d'avaluació

L'avaluació consistirà en les següents evidències amb la corresponent ponderació:

- **Prova mixta de tipus test i respostes curtes sobre els tres primers temes** on entrarà tant la matèria donada a classe com les lectures proposades com a complement obligatori. Valor: 25% de la nota final. [competències 3, 4, 6] Data prevista: dimecres 30 d'octubre a les 9h. (aules 3.01 i 2.09 del Polivalent)
- **Realització d'un treball grupal** en el temps del treball autònom, sobre "projectes en positiu" (veure full d'especificacions), tutoritzat pel professor i amb exposició a classe segons calendari a determinar. Valor: 20% de la nota final. [competències 1, 2, 3, 4, 6] Període d'exposició dels grups: del 2 al 30 d'octubre i lliurament del treball en paper quan es faci l'exposició oral.
- **Realització d'un treball individual inèdit** (tipus assaig breu) que haurà de seguir les instruccions (veure full d'especificacions), a més de les normes generals que consten a la Guia de presentació de treballs. Valor: 20% de la nota final [competències 1, 2, 3, 4, 5] Data del termini de lliurament: 12 de desembre a les 23,55h (presentació per Sakai)
- **Prova mixta de tipus test i respostes curtes sobre els tres segons temes** on entrarà tant la matèria donada a classe com les lectures proposades com a complement obligatori. Valor: 25% de la nota final. [competències 3, 4, 6] Data prevista 9 de gener a les 11h. (aules: 3.01 Polivalent)
- **Carpeta d'aprenentatge** on s'hi comptabilitzaran les activitats autònomes realitzades entre les que s'ofereixin durant el curs, sigui en la pròpia universitat o en el conjunt de la societat lleidatana (veure especificacions). Caldrà presentar, en el termini fixat, una recensió amb opinió personal. Valor: 10% de la nota final [competències 1, 2, 5]

Per a que es pugui fer la nota final ponderada de les anteriors evidències és condició *sine qua non* que, o bé s'hagi aprovat una de les dues proves mixtes sobre els temes, o bé s'hagi obtingut una nota mínima de 4 en les mateixes dues proves.

Es considera com a **PRESENTAT** el haver obtingut nota en alguna de les evidències anteriorment assenyalades

AVALUACIÓ ALTERNATIVA (per aquelles persones que, per motius de treball degudament justificats a secretaria, optin a una sessió única de validació de competències)

- **Prova mixta de tipus test i respostes curtes sobre tots els temes de l'assignatura i amb la inclusió de casos pràctics.** Valor: 75% de la nota final. Data: 9 de gener a les 11h (aula 3.01 Polivalent)
- **Realització d'un treball individual inèdit** (tipus assaig breu) segons les mateixes instruccions que es donaran per a l'avaluació contínua. Valor: 25% de la nota final. Termini de lliurament: 12 de desembre a les 23:55 (presentació per Sakai)

Bibliografia i recursos d'informació

- Aguado, V. (coord.) (2008). *El sistema de serveis socials a Catalunya. Garantir drets, prestar serveis*. Barcelona: Institut d'Estudis Autònoms.
- Alemán, Mª C. i García, M. (2005). *Servicios sociales sectoriales*. Madrid: Ed. Ramón Areces.
- Anaut-Bravo, S. (2019). *El Sistema de servicios sociales en España*. Bilbao: Thomson Reuters - Aranzadi
- Casado, D. i Fantova, F. (2007). *Perfeccionamiento de los Servicios Sociales en España*. Madrid: Fundación FOESSA.
- Ezquerro, A. (coord.) (2012). *El Marco jurídico de los servicios sociales en España: Realidad actual y perspectivas de futuro*. Barcelona : Atelier Libros Jurídicos
- Fantova, F. (2008). *Sistemas públicos de servicios sociales. Nuevos derechos, nuevas respuestas*. Bilbao: Universidad de Deusto.
- Garcés A. (2012). *Los nuevos retos de los servicios sociales en España*. Madrid: ePraxis
- Jiménez, J. A. (2003). *Marc legal dels serveis socials per a gent gran*. Barcelona: Fundació Pere Tarrés, Universitat Ramon Llull.
- Lafuente, A. I. (2008). *Guía práctica sobre la atención a personas en situación de dependencia*. Barcelona:

Experiència

- Pelegrí, X. (2010). *El sistema català de serveis socials (1977-2007)*. *Cultura i política*. Barcelona: Departament d'Acció Social i Ciutadania.
- Pelegrí, X. (coord.) et al. (2011). *Els serveis socials a Catalunya. Aportacions per al seu estudi*. Ed. Universitat de Lleida.
- Pelegrí, X. (coord.) et al. (2019). *El futur dels serveis socials*. Barcelona: Ed. Hacer (en premsa)
- Rodríguez Cabrero, G. (dir.) (2011). *Servicios sociales y cohesión social*. Madrid: Consejo Económico y social.
- Roldan, E. (2001). *¿Hacia un sistema mixto de bienestar social? La evolución de los servicios sociales en España*. Madrid: Editorial Complutense.
- Roldan, E. i García, T. (2006). *Políticas de Servicios Sociales*. Madrid: Síntesis.
- Santos, J. (2012). *El cuarto pilar: un nuevo relato para los servicios sociales*. Madrid: Consejo General de Trabajo Social : Paraninfo
- Subirats, J. (dir.) et al (2007). *Los servicios sociales de atención primaria ante el cambio social*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.
- Vilà, A. (2011). *Serveis socials. Aspectes històrics, institucionals i legislatius*. Barcelona; UOC.

Textos legals bàsics: (per ordre cronològic)

- Decret 284/1996, de 23 de juliol, de regulació del Sistema Català de Serveis Socials (a *DOGC 2737 de 31 de juliol*).
  - Llei 16/1996, de 27 de novembre, reguladora de les actuacions inspectores i de control en matèria de serveis socials i de modificació del Decret legislatiu 17/1994, de 16 de novembre, pel qual s'aprova la refosa de les lleis 12/1983, 26/1985 i 4/1994, en matèria d'assistència i serveis socials (a *DOGC 9 de desembre de 1996, núm. 2290*)
  - Decret 176/2000, de 15 de maig, de modificació del Decret 284/1996, de 23 de juliol, de regulació del Sistema Català de Serveis Socials (a *DOGC 3148 de 26 de maig*).
  - Llei 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies (a *DOGC 3926 de 16 de juliol*)
  - Decret 27/2003, de 21 de gener, de l'atenció social primària (a *DOGC 3815 de 5 de febrer*).
  - Llei 13/2006, de 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic (a *DOGC 4691 de 4 d'agost*).
  - Llei 39/2006, de 14 de desembre, de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les Persones en situació de Dependència (a *BOE 299 de 15 de desembre*).
  - Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials (a *DOGC 4990 de 18 d'octubre*)
  - Decret 151/2009, de 29 de setembre, de desplegament parcial de la Llei 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies (a *DOGC 1 d'octubre de 2009, núm. 5475*)
  - Decret 202/2009, de 22 de desembre, dels òrgans de participació i de coordinació del Sistema Català de Serveis Socials (a *DOGC 24 de desembre de 2009, núm. 5533*)
  - Decret Llei 1/2010, de 12 de gener, de modificació de la Llei 10/1997, de 3 de juliol, de la renda mínima d'inserció (a *DOGC 18 de gener de 2010, núm. 5547*)
  - Decret 142/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de serveis socials 2010 – 2011 (*DOGC 20 d'octubre de 2010, núm.5738*)
  - Decret 205/2015, de 15 de setembre, del règim d'autorització administrativa i de comunicació prèvia dels serveis socials i del Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials (*DOGC de 17 de setembre, núm. 6958*)
  - Llei 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania (a *DOGC 7418 de 24 de juliol*)
-
- Departament de Treball, Afers Socials i Famílies: <http://www.gencat.cat/benestar/>
  - Dixit Centre de documentació de serveis socials: <http://dixit.gencat.cat/portal/index.html>
  - Àrea de Benestar Social de la Diputació de Barcelona: <http://www.diba.es/servsocials/default.asp>
  - Regidoria de Serveis Personals de la Paeria: <http://serveispersonals.paeria.es/index.asp>
  - Entitats catalanes d'acció social: <http://www.acciosocial.org/ca/quisom.html>